

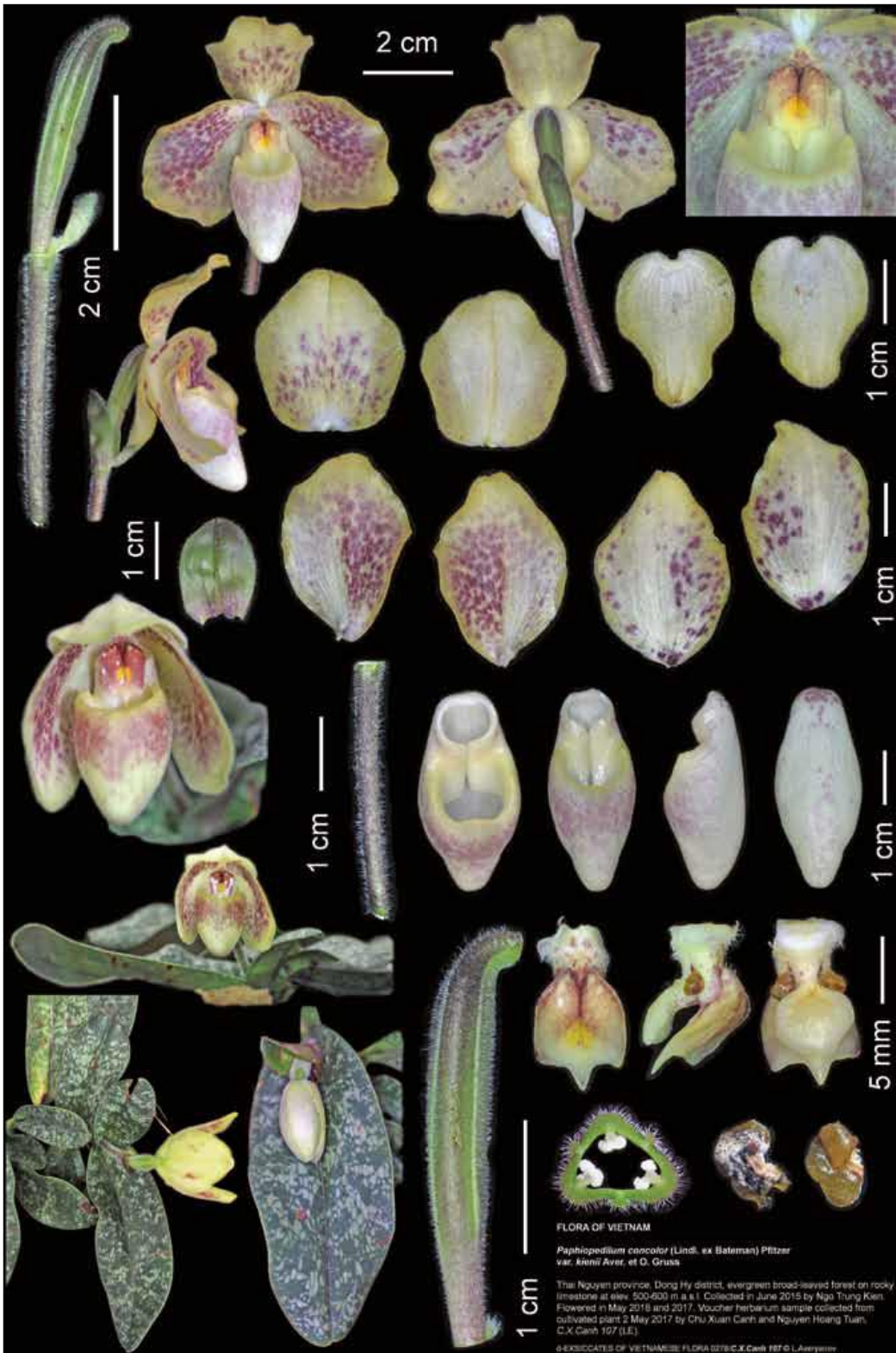
Paphiopedilum concolor var. *trungkienii* Aver

Gần đây giáo sư Leonid Averyanov gửi cho chúng tôi tài liệu [Die Orchidee](#) (một tờ báo chuyên về hoa lan của Đức), tập 3 số 8 năm 2017 nói về biệt dạng *Paphiopedilum concolor* var. *trungkienii* mới tìm thấy ở VN và các biệt dạng khác của cây *Paph. concolor*. Tài liệu này do Leonid Averyanov và Olaf Gruss một chuyên gia danh tiếng trên thế giới về lan Hải cùng với các công sự viên người Việt: Nguyễn Hoàng Tuấn, Chu Xuân Cảnh.

Cây lan do anh Ngô Trung Kiên tìm thấy tại Đồng Hỷ, Thái Nguyên vào tháng 6 năm 2015, nở hoa vào tháng 5, năm 2016-2017. Mẫu vật và ảnh do các anh Chu Xuân Cảnh và Nguyễn Hoàng Tuấn thu thập được vào tháng 5-2017 và cây lan được đặt tên là “trungkienii” để vinh danh người tìm ra nó.

Ảnh: Chu Xuân Cảnh

Trình bày: Nguyễn Hoàng Tuấn

Trong tài liệu Giáo sư Olaf Gruss nói đến 3 biệt dạng của cây *Paph. concolor*: *Paph. concolor* f. *album*, *Paph. concolor* f. *sulphurinum* và *Paph. concolor* var. *longipetalum*, nhưng trong một tài liệu khác về cây lan ***Paphiopedilum concolor* (Bateman) Pfitzer 1889** do khoa học gia Heinrich Pfitzer trình bày vào năm 1889, cây này có nhiều biệt dạng như sau:

Paphiopedilum concolor f. *album*

Paphiopedilum concolor f. *hennisianum*

Paphiopedilum concolor var. *dahuaense* Z.J.Liu & J.Yong Zhang 2000

Paphiopedilum concolor var. *immaculatum* Z.J.Liu & J.Yong Zhang 2000

Paphiopedilum concolor var. *longipetalum* (Rolfe) Pfitzer 1903

Paphiopedilum concolor var. *reynieri* (Rchb.f.) Pfitzer 1903

Paphiopedilum concolor var. *sulphurinum* (Rchb.f.) Pfitzer 1903

Paphiopedilum concolor var. *striatum* (Lindl. ex Bateman) Pfitzer 1903

Paphiopedilum concolor var. *tonkinense* (God.-Leb.) Pfitzer 1903

Paph.concolor f. *album*

Paph.concolor f. *hennisianum*

Paph. concolor var. *longipetalum*

Paph. concolor var. *striatum*

Rất tiếc có nhiều biệt dạng không thể tìm thấy hình ảnh.

Có một điều là chúng ta đừng nên nhầm lẫn *Paph. concolor* với cây lai giống nhân tạo *Paph. conco-bellatulum* hay là *Paph. wenshanense* màu vàng.

orchidweb.com

orchidspecies.com

Riêng về cây *Paph. bellatulum* do tiến sĩ Trần Hợp đề cập đến trong cuốn Phong Lan Việt Nam (trang 448) nói là có mọc ở Tây Nguyên (Đà Lạt) và tấm ảnh duy nhất của Trần Ngọc Mạnh. Từ khi thành lập mục lan Rừng VN vào năm 2007 cho đến nay đến nay, chúng tôi chưa thấy một ai hay hình ảnh nào nói đến sự hiện hữu của cây lan này cả.

Trần Ngọc Mạnh

orchid-diffusion.com

Rất mong mỗi được các bạn ở quê nhà lưu tâm đến.

HLVN